

ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ КІБЕР-БЕЗПЕКИ ІНТЕРНЕТ СЕРЕДОВИЩА ЯК НОВИЙ ПРИОРІТЕТ РОЗВИТКУ ВСЕСВІТНЬОЇ МЕРЕЖІ

к. е. н., доц. Олефіренко О. М., студентка гр. МК-91 Шатова В.

Україна проходить етап швидкого технологічного розвитку. Комп'ютерна грамотність стає складовою загальної грамотності, свідомості освіченості. Інтернет – це великий інформаційний потенціал, засіб гармонійного розвитку особистості. Інформаційна мережа Інтернет стає невід'ємною частиною життя сучасної людини, але з розширенням можливостей в онлайн збільшується і кількість ризиків. Дивлячись на те, що Інтернет проникає у всі сфери нашого життя, проблеми кібер-безпеки приділено сьогодні недостатньо уваги. А це, насамперед, стосується проблеми дитячої онлайн-безпеки, яка є пріоритетною для розвинених країн. Кожен раз, коли підліток підключається до мережі Інтернет, він стикається з низкою небезпек та загроз. Тому, ось уже протягом двох років тема безпеки в Інтернеті включена до шкільної програми з інформатики завдяки ініціативі «Майкрософт Україна». Але суспільство розвивається, рівень користування Інтернетом зростає, і вже практично дошкільнята заходять у мережу заради цікавості. Тому проблема розвитку культури користування Інтернетом виходить за межі занять з інформатики і вимагає поширення серед батьків ще задовго до того, як дитина переступить поріг школи.

Як показує практика, в мережі можна зустрітися з такими загрозами:

1. Граматичні та інші помилки в тексті. Окрім того, вони можуть стосуватися й історичних подій, правдивості викладених фактів, оскільки на багатьох пошукових системах або в Інтернет-енциклопедіях, наприклад, у Вікіпедії, користувач може сам корегувати інформацію;
2. Завантаження з веб-вузла файлів заражених вірусами.
3. Нав'язування Інтернетом інформації, котра не є замовленою користувачем.

Одним із засобів організації роботи школярів в Інтернеті є розробка правил безпечного використання всесвітньої мережі. Діти повинні знати, з якими загрозами вони можуть стикнутися в мережі та як можна уникнути небезпеки. У зв'язку з цим Коаліцією за безпеку дітей в Інтернеті, що заснована компанією «Майкрософт Україна» в рамках програми «Партнерство в навчанні», ініційована програма «Безпека дітей в Україні». Програма включає цілий ряд заходів, спрямованих на навчання дітей, вчителів та батьків правилам безпечного користування Інтернетом.

Першим кроком Коаліції став запуск у квітні 2008 року веб-сайту «Онляндія – безпечна веб-країна». На цьому сайті представлені матеріали для дітей, їхніх батьків та вчителів: інтерактивні ігрові сценарії, короткі тести, готові плани уроків, завдяки яким діти та дорослі зможуть засвоїти основи безпечної роботи в Інтернеті. Також сайт пропонує зрозумілу та перевірену на практиці інформацію про Інтернет-безпеку, після ознайомлення з якою навіть користувачі-початківці зможуть ефективно використовувати ресурси мережі та захистити себе від небажаного контенту. У лютому 2009 року Коаліція за безпеку дітей в Інтернеті провела масштабну соціальну кампанію «Місяць безпечного Інтернету». Присвячена європейському Дню безпечного Інтернету, кампанія включала соціальну рекламу, інформаційно-розважальний марафон у великих містах України, онлайн-петицію «Так! безпечному Інтернету для дітей в Україні» та запуск безпечної електронної пошти для дітей. У 2010 році головні ініціативи Коаліції за безпеку дітей в Інтернеті були спрямовані на навчання батьків ключовим правилам захисту їхніх дітей від реальних загроз віртуального світу. Під час прес-конференції 8 лютого 2011 року, присвяченій Міжнародному Дню безпечного Інтернету були презентовані результати Всеукраїнського дослідження «Рівень обізнаності українців щодо питання безпеки дітей в Інтернеті».

Результати цих досліджень показали, що: 96% дітей-користувачів Інтернету віком від 10 до 17 років: 51% не знає про небезпеки в мережі; 52% дітей виходять в Інтернет передусім для спілкування у соціальних мережах, де залишають свій номер мобільного телефону (46%), домашню адресу (36%), особисті фото (51%); 44% дітей знаходяться у потенційній зоні ризику (розміщують особисту інформацію) і 24,3% вже були в ризикованих ситуаціях (ходили на зустріч з віртуальними знайомими).

Аналізуючи вище сказане можна зробити висновок про те, що проблема поширення інформації про способи захисту є надалі актуальною справою. Також недостатнім є рівень залучення батьків та вчителів у процес виховання культури безпечного користування Інтернетом серед дітей. Інтернет є важливим інструментом для особистого та професійного спілкування. Проте ним можуть також зловживати, наприклад, використовувати для розсилання комп'ютерних вірусів і небажаної пошти. Щоб захистити себе в онлайні потрібно бути обережними, надаючи особисту інформацію, думати про те, з ким ви розмовляєте, адже, в Інтернеті не все є надійним і не всі є чесними.

1. Діти в Інтернеті: реальні загрози віртуального світу [Електронний ресурс] // Он-ляндія – безпечна веб-країна. Портал для дітей та батьків. – Режим доступу: www.onlandia.org.ua/SocialAction/

2. Кочарян А.Б. Виховання культури користувача Інтернету. Безпека у Всесвітній Мережі. Навчальний посібник:[Електронний ресурс] / Кочарян А.Б., Гущина Н.І. // Режим доступу: <http://www.osvita.com/pdf/pidruchnyk/Internet.pdf>